

א ת ו נ י ם

אברהם ברנדיס: "אמונים", הוצ' "דבר", תל-אביב, תרצ"ה.

אמונים, ובעיקר לעצמו, למסילתו, מסילה אחת לו לברודס במלוא עולם, מסילת ארצו, "בה כל נבטי היוו עולים לקראת עמוד האור של יום הסחרת". "בתלם", "אשנב", "מבית" — בשלוש הוברות השירים הראשונות נתן צוארו בעולה של פולדת, כי כתחת לשמיה התבולים סחרד באוניו קול של פעמי משיח. וחברת זו רביעית, שוב מש' מיעה "שיר אמונים ובאב". הנתחדשו בשירי ברודס התובן, הניב, הנעימה? לא נוסף להם אלא טעם כוהיהבעה ונסיון הסתכלות בנוף. אך הסתכלות הזו עוד לא הביולה את הציר השלב, את שאינו זקוק לרפלקסיה טיולית של תינני טעבי רות, לפי שעה קצרה הנשימה והאור והקול טיבוללים ומובלעים זה כזה. "לפראת נוף קוסם, / נוהר ומלבלב, / עולמי נתבשמ / ויקץ הלב". אך מה טיר בו-ומה מראהו של "נוף קוסם" זה? — "פיתני חרמל. לי הדרו אצל. / הייתי כחולם בסוד דרכיו"... אך מהו הדרו

המאציל של חרמל ומה סוד זה מהלים של דרכיו? תחת מראה עינים בא סיפור התפעלות מקוטע: קלו פעמי, רקד שבילי בהר, עם חרמל נכהתי ואשנב, שטפני גל אונים. ריחפתי עם כל שעל. לי ארץ החמדה הנפת חנוף. אין המשורר מפעיל את התרגשותו של הקורא, כי אין הוא מראה לו את הקסם עצמו ואת חביו- גם של המראות. הקורא מבין, כי משתו נראת לו למשורר, שהכניסו לעולם הקונ- טמפלציה, אך כיון שהוא עצמו אינו רו- אה את המראה הוא מקבל רק את הנירוי המילולי ותסת על אותם קסמים, שהבי ריעו את המשורר לעיני-עבות והראוהו אלוהים בעצים ובסלעים, ובמעט שהפי כוהו לעובר הבעלים...

אכן לא שיר המראות הוא שירו של ברודס אלא שיר ההגות. הוא נמל לעצמו את שירת "על הנסים" של ארצ- נו. הוא שר על הנסים של הלהם המוצא מן הסלע, על סנדל מים שקם במדבר הלוחט, על ברו נוצץ בתולות, על בני אדם המאירים בשרפים בצחיה השדות, על "בתה צעידה מסתלעת ויד ילדות מתברזלת", הוא סברך על הגבורה ומת- פלל לבסתון: "פה בנה חדשה תצמת לב" ריאה, / ואני לשוא נבהלים. / אלוהי האבות לא יפר את בריתו / לבניו, לרדי אוהלים..."

שירה זו של בטחון וגבורה המימה היא, רבת אמונה בעם, קשי עורף ועקשו מצעד" מזה ו"אלוהי אבות" טוב ומיטיב מזה, וצורתה אף היא, המצומצמת והמי- כונמת, המקומצת והקצובה, הולמת את תוכנה החלופי, המקוטע, המדמדמ בקצב נעורים ובחוסר צבא הנמקות של בעלי הריסין ומהשכי השבונות.

כובשי לב בנעימת החסד והרחמים הם בקובץ זה, כמו בקובצים הקודמים, שירי האבהות של ברודס. בלב ציה עם מעוןהטף בפלא. הלב נישא ופועם לצו החיים הטמיד והעז. "בל נער דך היה לאב / כל גערה לאם, / להם מכל ישר יקסום / ראש ילד מתולתל... בכל מלמול מפי תינוק / דבר ההירה נרעם". וכאותו ביטן-סלה, שלאחר רשימת כל זכויותינו ה"היסטוריות" בעיני הקדוש ברוך הוא, הוא פונה לאלהיו: "עשה למען תינור קות...". כן המשורר שופך שיחו במאור רעות הרצ"ו: "למען תינוקות המימי מל- סול, / אל נא, אלוהינו, תעמוד מסול. / למען תינוקות ערפי רוצחים, / ברך נא, הבורא, ורענו לנצחים".